

Studie protipovodňových opatření

V posledních měsících se v Lanžhotě živě diskutuje nad připravovanou studií „Protipovodňová opatření v povodí řeky Dyje“. Nesouhlas některých občanů vedl k iniciování petice proti navrženému řešení. Otázky a pochybnosti mělo vyvrátit veřejné projednání, které se uskutečnilo 19. února tohoto roku. Při veřejném projednání měli zástupci Povodí Moravy a projektanti možnost občanům Lanžhota projekt představit. Přes představení důvodů a vyvrácení rizik protipovodňových úprav, otázky a původní příčiny nesouhlasu stále trvají. Nadále se ozývají hlasy, proč je potřeba cokoli budovat, když voda z Dyje u Lanžhota nikdy nebyla a proč by se na lanžhotských polích měl budovat poldr pro Břeclav, který navíc může být spojen s vyšším výskytem komárů?

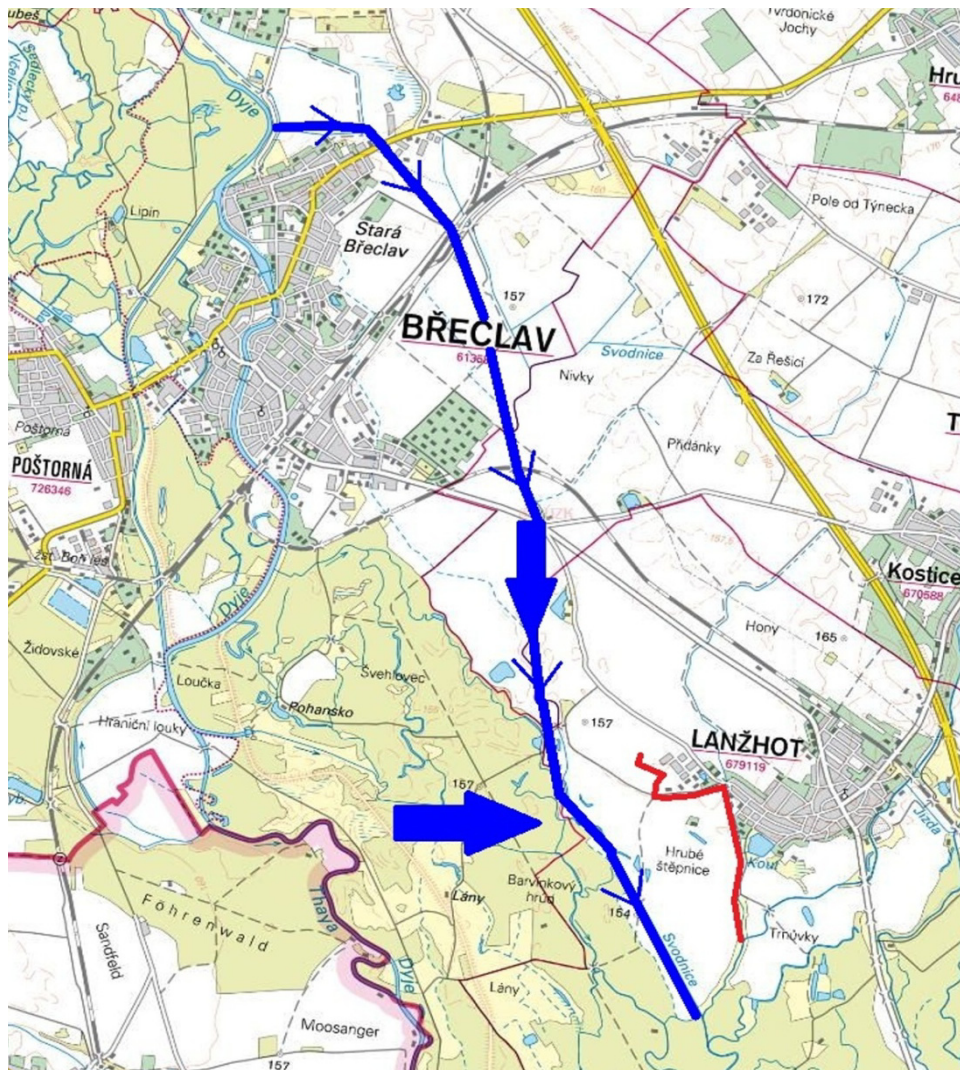
Pojďme si tedy ve zkratce představit připravovanou studii a pokusit se znova pochopit důvody, které některé z nás vedli k podepsání petice a vedou k obavě před navrženou protipovodňovou ochranou.

Něco málo o studii

Povodí Moravy si zadalo zpracování studie, která řeší protipovodňová opatření v povodí řeky Dyje od Novomlýnských nádrží až po soutok Dyje s Moravou. Cílem je zajistit ochranu **zastavěného území** celé dotčené oblasti proti stoleté povodni. Stoletá povodeň však neznamená, že se zde objeví jen jednou za sto let, jak je mnohdy tento pojem chápán. Součástí protipovodňové studie je navyšování a na některých místech rušení stávajících hrází, budování nových, čištění odvodňovacích příkopů, budování nových technických objektů a v neposlední řadě i pročištění a zprůtočnění odstavených meandrů řeky Dyje.

Jak se záměr dotkne Lanžhotu

Jak bylo uvedeno v textu výše, protipovodňová ochrana je zaměřena na široké území od Nových Mlýnů až po soutok Dyje s Moravou. Jen část z těchto opatření se dotkne města Lanžhot. Součástí protipovodňové ochrany Lanžhota má být vybudování ochranné hráze podél Kazůbkové cesty, která má navázat na plánovanou hráz podél Malé Caje. Hráz má primárně chránit proti stoleté povodni, která by mohla přijít od lesa (obory Soutok) a částečně i proti vodě, která by měla být přepouštěna nad Břeclaví z řeky Dyje směrem k Lanžhotu a Svodnici pak odváděna do Kyjovky pod Lanžhotem.

Modře naznačeny místa, odkud se voda bude dostávat k Lanžhotu a červeně nově navržená protipovodňová hráz.

Byla, nebyla, možná bude

Jeden z argumentů proti návrhu protipovodňové ochrany Lanžhota zní: „Voda zde nikdy nebyla, tak proč zde vůbec stavět hráz a utrácet veřejné finance?“ Je potřeba si uvědomit, že v České republice najdeme mnoho míst, o kterých se do roku 1997 a 2001, kdy proběhly dvě velké stoleté povodně na severní Moravě a ve středních a severovýchodních Čechách, tvrdilo to samé. Do současnosti dosáhl průtok vody v řece Dyji maximálně desetileté povodně. Vody této povodně se k Lanžhotu nedostaly, otázkou zůstává, zdali bude mít město Lanžhot takové štěstí při padesátileté nebo stoleté povodni. Jako dnes si pamatují, jak mnozí postižení povodní v roce 1997 a 2001 nařikali nad tím, proč se nepodnikla včasná opatření, která by zabránila takovým škodám. Na druhou stranu můžeme vidět, jak náročné a zdoluhavé může být tyhle včasná opatření prosadit.

Lanžhot v tom není sám

Je důležité ještě jednou zdůraznit, že hlavním úkolem protipovodňových opatření je ochrana zastavěného území, tzn. všech druhů budov a veřejné infrastruktury. Aby byla protipovodňová opatření účinná, je potřeba je řešit komplexně v celém prostoru povodí. Studie protipovodňových opatření je cílena tak, aby v hustě zastavěném území hledala místa, kam je možné velkou vodu „bezeškodně“ odvést a ochránit tak obydlí a majetky lidí.

Tento způsob protipovodňové ochrany není ničím novým a už několik desítek let funguje v okolí Rakvic, Lednice a dalších obcích, kde se z důvodů ochrany nejen zastavěného území Břeclavi, přepouští velká voda do lužních lesů a na zemědělské pozemky těchto obcí (o náhradu ušlého zisku na úrodě lze dodatečně požádat stát).

I v Rakvicích, Lednici a dalších obcích v blízkosti Dyje stejně jako je nově plánováno v Lanžhotě, jsou vystavěny poldry, tzv. ohrazované území, které limitují případný rozliv vod směrem k zástavbě a zároveň zpomalují odtok povodně.

Je pravdou, že plánovaná výstavba hrází, které by měli vzniknout při západním okraji města Lanžhot, má za úkol zabránit rozlivům stoleté povodni z Dyje směrem od lesa, ale i vody, která bude před Břeclaví přepouštěna na pole směrem k Lanžhotu. A právě to je mnohým trnem v oku. Zaznívá tedy již avizovaná otázka, proč bychom měli stavět poldr pro Břeclav?

Pro mne osobně je dostatečným argumentem ochrana něčího obydlí. Ostatně kdo ví, kde se přestěhují moje děti nebo dokonce já. Jednou bych mohl být i za tyto opatření vděčný. Pokud někdo uvažuje čistě sobecky a o svém vlastním prospěchu, a nevidí výhody obecných opatření, dovolím si malé přirovnání. Asi bychom těžko dojeli za 23 min. do Brna, kdyby všechny obce a města na trase Břeclav - Brno řekly, že dálnici nechtějí, a asi bychom si museli na katastru Lanžhota zbudovat vlastní skládku komunálního odpadu, kdyby obec kam je odpad odvážen řekla, že náš odpad nepřijme.

Je normální, že jedno město a obec pomáhá druhému, někde vznikne dálnice, jinde skládka a někde jenom poldr.

Komáři, všude samí komáři

Při sbírání podpisů pod petici proti protipovodňovým opatřením stačilo mnohdy říct: „Nechcete v Lanžhotě komáry? Tak podepište!“ No a podpisy se jenom hemžily. Obava z přítomnosti komárů ve městě, které sousedí s lužními lesy a komáři jsou zde každoročním folklórem, může být na místě, avšak je potřeba dodat:

Voda na lanžhotských polích, která by mohla sloužit jako potenciální líhniště komárů, bude přítomna maximálně jednou za několik desítek let a početnost komárů by se výrazně odvíjela od délky trvání a ročního období povodně. Pokud by povodeň přišla na jaře, lze předpokládat, že vody na polích vyschnou dříve, než larvy komárů stačí dokončit svůj vývoj.

Hlavním líhništěm komárů tedy nadále zůstanou naše nedaleké lužní lesy, kde se komáři líhnou každoročně a několikrát do roka.

Lanžhot zachráníme

Hlavní slova nesouhlasu s protipovodňovými opatřeními zaznívají od opozičních zastupitelů Lanžhota. Od kterých bych já, jako místní občan, očekával věcnou a konstruktivní kritiku plánovaných opatření. Místo toho slyším jen argumenty, které mají v Lanžhočanech vyvolat dojem, že jim má být ublíženo a jen oni (opoziční zastupitelé) bojují za jejich práva. Za získáváním podpisů pod petici, ještě před samotným veřejným projednáním, vidím spíše osobní zájmy než chvályhodný boj za naše práva. Petici podepsala dokonce i moje mamka, které když jsem se zeptal, zda ví, co podepsala, neměla tušení (určitě nebude jediná). Proto apeluji na občany Lanžhota, aby se neukvapovali ve svém rozhodování a dříve než cokoliv proti studii podepíší, věnovali pár minut času jejímu prostudování. K dispozici je v elektronické podobě na:

<https://www.dropbox.com/sh/58ooi4sv5v707c3/s3toLZhKZO>

Já osobně si vážím lidí, kteří se snaží pro naše město něco udělat a mají za sebou potřebné vzdělání nebo schopnost naslouchat. Zaslepenost prezentovaná zastupiteli na konci veřejného projednání, kdy přes veškerou argumentaci projektantů, kategoricky a jednoznačně prohlásili: „My Vám stejně nevěříme“, může někdy napáchat více škody než velká voda na lanžhotských polích.

Ing. et Ing. Filip Šálek a Ing. Ilona Vybíralová

členové občanského sdružení Lužánek